

Вучэбная дысцыпліна «Марфалогія»

Месца дысцыпліны ў структурнай схеме адукацыйнай праграмы	Адукацыйная праграма бакалаўрыята (агульная вышэйшая адукацыя) Спецыяльнасць: 6-05 0113 -02 Філалагічная адукацыя. Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (англійская) Цыкл спецыяльных дысцыплін: дзяржаўны кампанент *
Кароткі змест	Марфалогія, яе прадмет і задачы, сувязі з іншымі дысцыплінамі. Сістэма часцін мовы ў беларускай мове. Назоўнік як часціна мовы. Семантычныя, марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці назоўніка. Лексіка-граматычныя разрады назоўнікаў і прынцыпы іх выдзялення. Прыметнік як часціна мовы. Лексічныя, марфалагічныя і сінтаксічныя функцыі прыметніка. Лексіка-граматычныя разрады прыметнікаў. Лічэбнік як лексіка-граматычны клас. Семантычныя асаблівасці і спецыфіка граматычных катэгорый лічэбніка. Разрады лічэбнікаў. Займеннік як часціна мовы і яго месца ў сістэме часцін мовы. Семантычная класіфікацыя займеннікаў. Разрады займеннікаў. Дзеяслоў як часціна мовы. Граматычныя катэгорыі дзеяслова. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова. Прыслоўе як часціна мовы. Безасабова-прэдыкатыўныя словы. Мадальныя словы. Службовыя часціны мовы. Звязкі. Выклічнікі і гукапераймальнікі.
Фарміруемыя кампетэнцыі, вынікі навучання	Базавыя прафесійныя кампетэнцыі: БПК-10. Тлумачыць і аналізаваць граматычныя з’явы сучаснай беларускай літаратурнай мовы ў залежнасці ад спецыфікі розных лексіка-граматычных разрадаў. Студэнт павінен ведаць: змест асноўных лінгвістычных паняццяў; тыпалогію часцін мовы, іх семантычныя, марфалагічныя, сінтаксічныя і словаўтваральныя характарыстыкі; навуковую і даведачную літаратуру па дадзеным раздзеле сучаснай беларускай літаратурнай мовы; літаратурныя нормы (граматычныя) сучаснай беларускай літаратурнай мовы; прынцыпы і правілы беларускага правапісу; умець: карыстацца лінгвістычнай тэрміналогіяй: дыферэнцыраваць асноўныя моўныя адзінкі; праводзіць лінгвістычныя назіранні і характарызаваць моўныя адзінкі з пункту іх семантыкі, структуры і функцыі; выконваць марфалагічны аналіз самастойных і службовых часцін мовы; самастойна працаваць з навукова-даведачнай і метадычнай літаратурай па мовазнаўстве; заўважаць і выпраўляць граматычныя памылкі; валодаць: граматычнымі літаратурнымі нормамаі сучаснай беларускай літаратурнай мовы; асновамі культуры беларускага маўлення, якое ажыццяўляецца ў вуснай і пісьмовай формах; навыкамі лінгвістычнага моўнага аналізу на марфалагічным узроўні моўнай сістэмы; правапісам сучаснай беларускай літаратурнай мовы.
Прэрэквізіты	“Уводзіны ў мовазнаўства”, “Гісторыя беларускай літаратурнай мовы”, “Беларуская дыялекталогія”.
Працаёмкасць	3 заліковыя адзінкі, 100 акадэмічных гадзін, з іх 56 аўдыторныя: 28 г лекцый і 28 г практычных заняткаў; 3 заліковыя адзінкі, 116 акадэмічных гадзін, з іх 60 аўдыторныя: 30 г лекцый і 30 г практычных заняткаў.
Семестр(ы), патрабаванні і формы бягучай і праежкавай атэстацыі	3-й семестр, залік; 4-й семестр, экзамен.